

Sprawozdanie z funkcjonowania zawodu położnej w województwie zachodniopomorskim

1. Informacje ogólne

Ogólna liczba położnych zarejestrowanych w Szczecińskiej Izbie Pielęgniarek i Położnych oraz w Koszalińskiej Izbie Pielęgniarek i Położnych na dzień 31.08.2009. wynosi 1341, ale czynnych zawodowo jest 1131. Nie ma zapotrzebowania na położne na rok 2010 bowiem, że aż 48 położnych jest bezrobotnych. W roku 2009 było w naszym województwie 7 absolwentek Kierunku Położnictwo Pomorskiej Akademii Medycznej. W roku 2010 kształcenie na poziomie licencjackim zakończyć ma 34 studentów tego kierunku. Liczbę położnych pokazuje tabela I.

Tabela I. Liczba położnych w SIPiP i w KIPiP wg stanu na dzień 31.08.2009.

Lp.	ZAKRES DANYCH	RAZEM					
		2004	2005	2006	2007	2008	
1.	Liczba wydanych praw wykonywania zawodu położnej wg stanu na dzień 31 grudnia	1261	1315	1328	1345	1355	
2.	Liczba wydanych praw wykonywania zawodu położnej od dnia 01. stycznia do dnia 31. sierpnia następnego roku	38	6	8	8	11	
3.	Liczba członków OIPiP z prawem wykonywania zawodu położnej	1299	1310	1323	1341	1341	
4.	Liczba członków OIPiP z prawem wykonywania zawodu położnej – czynnych zawodowo	1129	1151	1125	1141	1131	
5.	Liczba wydanych zezwoleń (od dnia 01.01. do dnia 31.08) na prowadzenie:	indywidualnej praktyki położnej	43	10	10	16	10
		indywidualnej specjalistycznej praktyki położnej	13	17	-	0	2
		grupowej praktyki położnych	0	0	-	0	0
6.	Liczba bezrobotnych położnych zarejestrowanych w OIPiP	43	53	59	53	48	
7.	Planowane odejścia na emeryturę w następnym roku	37	40	21	21	11	
8.	Liczba położnych, które odbyły przeszkolenie w danym roku po przerwie w wykonywaniu zawodu	4	6	7	2	5	

Specjalizacje i kursy kwalifikacyjne posiadane przez położne

- specjalizacje w dziedzinie pielęgniarstwa **106**
- specjalizacje w dziedzinach mające zastosowanie w ochronie zdrowia **20**
- kursy kwalifikacyjne **151**

W październiku 2009 roku Pomorska Akademia Medyczna po raz drugi rozpoczęła kształcenie położnych na studiach zawodowych licencjackich w systemie niestacjonarnym (tzw. studia pomostowe). Naukę podjęło 42 położne. Uczelnia otrzymała dofinansowania do tych studiów ze środków unijnych dla 40 studentek.

Tylko 11,14% położnych czynnych zawodowo posiada specjalizacje (126 osób). Aktualnie trwa specjalizacja dla położnych w dziedzinie pielęgniarstwa ginekologicznego (52 położne), neonatologicznego (pielęgniarsko-położnicza – 31 osób) i epidemiologicznego (3 położne). Istnieje

w dalszym ciągu duże zapotrzebowanie na specjalizację w dziedzinie pielęgniarstwa neonatologicznego, położniczego i pielęgniarstwa rodzinnego dla położnych.

Kursy kwalifikacyjne posiada 12,55 % położnych czynnych zawodowo (142 osoby). Wskaźnik posiadanych kursów nieznacznie zmalał. Posiadane specjalizacje przez położne zobrazowano w tabeli II, a kursy kwalifikacyjne w tabeli III.

Tabela II. Posiadane specjalizacje przez położne na dzień 31.12.2009

Specjalizacja w dziedzinie:	Liczba położnych				
	2005	2006	2007	2008	2009
medycyny społecznej	-	-	-	-	-
organizacji ochrony zdrowia	-	-	-	-	-
epidemiologii i higieny	2	2	2	-	-
organizacji i zarządzania	13	16	16	16	15
promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej	2	3	5	5	5
pielęgniarstwa anestezyjologicznego i intensywnej opieki	10	9	9	10	10
pielęgniarstwa operacyjnego	7	7	7	7	6
pielęgniarstwa onkologicznego	-	-	-	-	-
pielęgniarstwa epidemiologicznego	-	2	2	2	7
pielęgniarstwa środowiskowego / rodzinnego	3	2	4	4	4
opieki przed- i okołoporodowej	8	9	9	9	9
pielęgniarstwa położniczo-ginekologicznego	8	9	9	9	9
pielęgniarstwa położniczego	20	26	26	58	58
pielęgniarstwa ginekologicznego	-	-	-	-	-
pielęgniarstwa neonatologicznego	1	3	3	3	3
RAZEM	74	88	92	123	126
% położnych czynnych zawodowo posiadających specjalizację	6,55%	7,65%	8,18%	10,78%	11,14%

Tabela III. Posiadane kursy kwalifikacyjne przez położne na dzień 31.08.2009

Kursy kwalifikacyjne w dziedzinie:	Liczba położnych				
	2005	2006	2007	2008	2009
pielęgniarstwa neonatologicznego	3	3	3	3	3
pielęgniarstwa operacyjnego	32	39	48	48	48
pielęgniarstwa epidemiologicznego	1	1	1	1	1
organizacji i zarządzania	36	42	49	49	48
pielęgniarstwa rodzinnego	16	17	18	26	26
promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej	6	6	8	8	6
pielęgniarstwa anestezyjologicznego i intensywnej opieki	18	17	17	16	10
RAZEM	112	125	144	151	142
% położnych czynnych zawodowo posiadających kursy kwalifikacyjne	9,92%	10,86%	12,8%	13,23%	12,55%

Zatrudnienie położnych

Położne w województwie zachodniopomorskim zatrudnione są w:

- 23 szpitalach posiadających pion położniczo – ginekologiczny,
- 1 szpitalu posiadającym oddział ginekologiczny,
- 2 lecznicach położniczo-ginekologicznych
- 1 lecznicy ginekologicznej
- 7 szpitalach nie posiadających pionu położniczo – ginekologicznego,
- POZ,
- Pomorskiej Akademii Medycznej,
- Szkole Policealnej Pracowników Służb Społecznych,
- Innych placówkach.

2. Stacjonarne zakłady opieki zdrowotnej na dzień 31.08.2009

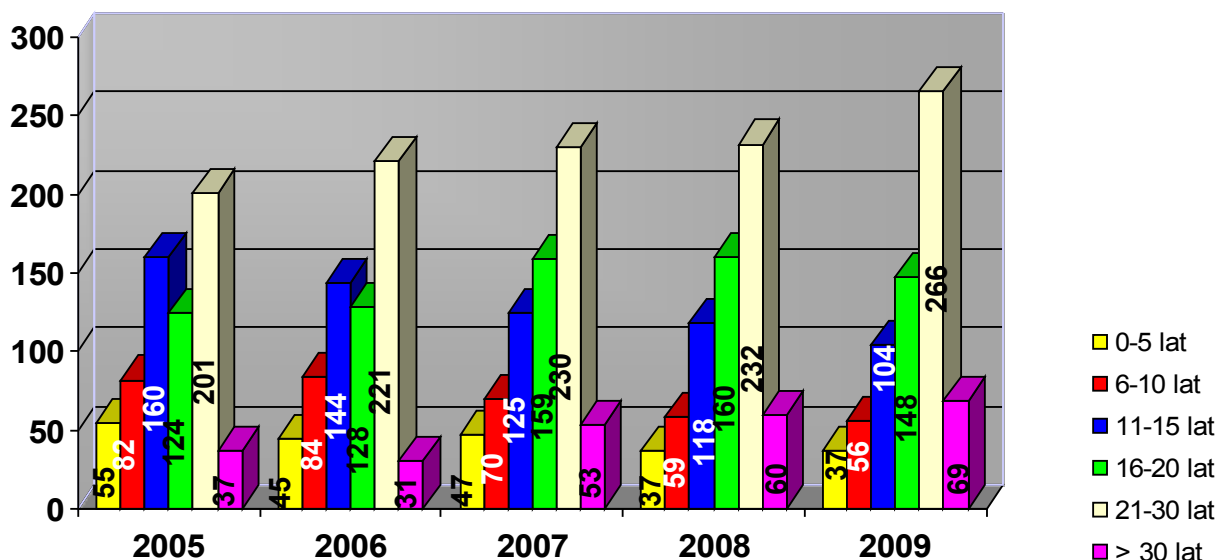
W stacjonarnych zakładach opieki zdrowotnej zatrudnionych jest 680 (w roku 2008: 678) położnych w tym w przychodniach przyszpitalnych – 25. Szczegółową strukturę zatrudnienia położnych przedstawiono w tabeli IV.

Tabela IV. Struktura zatrudnienia położnych w stacjonarnych zakładach opieki zdrowotnej do 31.08.2009 roku

Oddział	Liczba
	Położne
Sala porodowa	95
Położniczy	65
Patologia ciąży	19
Noworodkowy	57
Ginekologia	73
Położniczo - noworodkowy	14
Położniczo – ginekologiczny	223
Izba przyjęć położniczo-ginekologiczna	21
Blok operacyjny położniczo-ginekologiczny	28
Poradnia K	26
Inne oddziały niepołożnicze	58
Oddziałowe nie przypisane do oddziału	1
RAZEM	680

Do 31.08.09 najwięcej położnych pracowało od 21 do 30 lat (266 osób). Staż pracy od 16 – 20 lat ma aż 148 położnych. Bardzo mało jest położnych mających staż pracy do 10 lat – 93 osoby.

Analiza stażu pracy zatrudnionych w szpitalu położnych na przestrzeni 5 ostatnich lat wykazuje stały wzrost liczby położnych pracujących powyżej 16 lat, natomiast malejącą liczbę pracujących do 15 lat. Świadczy to o „starzeniu” się zawodu w naszym województwie. Staż pracy położnych w stacjonarnych zakładach opieki zdrowotnej przedstawiono na wykresie 1.

Wykres 1. Staż pracy położnych w stacjonarnych zakładach opieki zdrowotnej

3. Organizacja i funkcjonowanie oddziałów ginekologii

W roku 2009 na polecenie konsultanta krajowego w dziedzinie pielęgniarstwa ginekologiczno-położniczego – mgr L. Jędrzejewskiej analizowana była organizacja pracy położnych w oddziałach ginekologii i ginekologii onkologicznej.

- Liczba oddziałów ginekologicznych w województwie: 26 oddziałów w 24 szpitalach (w dwóch szpitalach klinicznych są po dwa oddziały)
- Liczba oddziałów ginekologii onkologicznej w województwie: 3 + 1 szpital onkologiczny bez oddziału ginekologii, ale operujący nowotwory sutka.
- Stan zatrudnienia w oddziałach ginekologicznych – ogółem: 245,5
 - położnych: 215,5
 - pielęgniarek: 30
 - specjalistów w dziedzinie pielęgniarstwa ginekologicznego: 3 (aktualnie trwają dwie edycje specjalizacji w dziedzinie pielęgniarstwa ginekologicznego)
- Stan zatrudnienia w oddziałach ginekologii onkologicznej – ogółem: 52
 - położnych: 42
 - pielęgniarek: 10
 - specjalistów w dziedzinie pielęgniarstwa ginekologicznego: 0
- Stanowisko oddziałowej w oddziałach ginekologicznych sprawuje:
 - położna: w 22 oddziałach
 - pielęgniarka: w 3 oddziałach
- Stanowisko oddziałowej w oddziałach ginekologii onkologicznej sprawuje:
 - położna: w 3 oddziałach
 - pielęgniarka: w 1 oddziale
- Prowadzenie w oddziałach dokumentacji procesu pielęgnowania?
 - w 16 oddziałach tak,
 - w 9 - nie.

4. Wnioski

1. W dalszym ciągu zawód położnej się „starzeje”, dlatego należy podjąć bardziej intensywne działania do zachęcania absolwentów szkół średnich do podejmowania nauki w tym zawodzie.
2. W dalszym ciągu niezadowalająca jest liczba położnych posiadających kursy specjalizacyjne i kwalifikacyjne, dlatego stale powinny one dążyć do podnoszenia swoich kwalifikacji.
3. Należy dążyć do uruchomienia większej liczby kursów specjalizacyjnych, specjalistycznych i kwalifikacyjnych dla położnych.

Bardzo dziękuję wszystkim, którzy przyczynili się do powstania tego sprawozdania: Dyrektorom, Pielęgniarkom Naczelnym i Przełożonym szpitali województwa Zachodniopomorskiego, Szczecińskiej Izbie Pielęgniarek i Położnych, Koszalińskiej Izbie Pielęgniarek i Położnych, Narodowemu Funduszowi Zdrowia oraz Zachodniopomorskiemu Centrum Organizacji i Promocji Zdrowia.